

Αθήνα, 6 Ιουλίου 2016

Αρ. Πρωτ.: ΕΞ./493/2016

**Θέσεις της Ένωσης Ελλήνων Ερευνητών επί του σχεδίου νόμου
«Ελληνικό Ίδρυμα Έρευνας και Καινοτομίας»
<http://www.opengov.gr/yppepth/?p=3100>**

Η ΕΕΕ επανειλημμένα έχει εκφράσει την άποψή της ότι για την ανάπτυξη της Έρευνας και Καινοτομίας στη χώρα θα πρέπει να θεσμοθετηθεί ένα ορθολογικό και υλοποιήσιμο πρότυπο οργάνωσης και διακυβέρνησης ενός ενιαίου, εθνικού ερευνητικού ιστού (δημόσιου και ιδιωτικού). Αυτό:

- **θα διευκολύνει το σχεδιασμό της εθνικής ερευνητικής στρατηγικής μέσα από την οργανική και συνδυασμένη αξιοποίηση του συνόλου του επιστημονικού – ερευνητικού δυναμικού της χώρας,**
- **θα βελτιώσει τις πρακτικές αλληλεπίδρασης του δημόσιου ερευνητικού συστήματος με την ερευνητική δραστηριότητα του ιδιωτικού τομέα και**
- **θα ενισχύσει την εφαρμογή διαφανών και αξιοκρατικών μεθόδων κατανομής και διαχείρισης των ερευνητικών κονδυλίων, με παράλληλη αποτίμηση/αξιολόγηση της χρήσης τους, βασισμένη σε κοινά αποδεκτούς δείκτες, η οποία θα αφορά σε όλους τους φορείς/χρήστες (δημόσιους και ιδιωτικούς) και σε όλα τα εθνικά ερευνητικά προγράμματα.**

Κατά την άποψη της ΕΕΕ τόσο ο πρόσφατα ψηφισμένος Ν. 4386/2016 για την έρευνα όσο και το παρόν σχέδιο νόμου (που έχει τεθεί σε πολύ σύντομη διαβούλευση, μόλις 7 ημερών) δεν προϊδεάζουν για την απαραίτητη πολιτική βούληση προς αυτή την κατεύθυνση. Συγκεκριμένα:

Η αρχή που χαράζει και εφαρμόζει την ερευνητική πολιτική δεν θα πρέπει να ταυτίζεται με τη διαχείριση και χρηματοδότηση της έρευνας, η οποία θα εκτελείται αποτελεσματικότερα από ανεξάρτητους και ημι-αυτόνομους φορείς που θα είναι υπό την εποπτεία της ΓΓΕΤ και του ΥΠΠΕΘ. Ταυτόχρονα τα ελληνικά δεδομένα απαιτούν την ύπαρξη ενός φορέα ο οποίος θα αναζητά συνεχώς εναλλακτικές μορφές χρηματοδότησης της έρευνας και της καινοτομίας. Η αναδιάρθρωση των ρόλων ανάμεσα στο Υπουργείο και την ΓΓΕΤ που διαφαίνεται στο σ/ν δεν θα είναι αποτελεσματική αν δεν συνοδευτεί με την ενδυνάμωση του πολιτικού ρόλου τους και την αναβάθμιση της εποπτείας και διαχείρισης που θα πρέπει να ασκούν στο σύνολο πλέον της ερευνητικής πολιτικής. Κάτι τέτοιο θα μπορούσε να επιτευχθεί με τη συγκέντρωση στην ΓΓΕΤ και

στο Υπουργείο του συνόλου των ερευνητικών δράσεων που σήμερα είναι διασκορπισμένες στα διάφορα άλλα Υπουργεία.

Η ΕΕΕ πιστεύει ότι η ΓΓΕΤ και το Υπουργείο θα πρέπει να επικεντρωθούν στη χάραξη, την εποπτεία και τον συντονισμό του συνόλου της έρευνας, διαχειριζόμενοι τους οικονομικούς πόρους οι οποίοι σήμερα «διασπείρονται» σε επιμέρους ερευνητικές δραστηριότητες των Υπουργείων. Η τεχνογνωσία και η υπηρεσιακή επάρκεια της ΓΓΕΤ και του Υπουργείου θα πρέπει να αξιοποιηθούν κυρίως προς την κατεύθυνση της διαχείρισης μεγάλων ερευνητικών κονδυλίων, μόνιμων δράσεων των διαφόρων Υπουργείων και των Ευρωπαϊκών Πολιτικών, καθώς και προς την ουσιαστική συμμετοχή στη χάραξη περιφερειακών πολιτικών για την έρευνα και τη διαχείριση, αντίστοιχων των χρηματοδοτήσεων, μέσω των περιφερειών. Η απουσία στο σ/ν οποιασδήποτε αναφοράς στο ρόλο της ΓΓΕΤ καθώς και σε περιγραφή της σχέσης μεταξύ ΓΓΕΤ και Ιδρύματος πιστεύουμε ότι θα αποδειχθεί δυσλειτουργική στο μέλλον.

Παρά τις παραπάνω επισημάνσεις, το Ελληνικό Ίδρυμα Έρευνας και Καινοτομίας μπορεί, υπό προϋποθέσεις, να αποτελέσει ένα σημαντικό εργαλείο για την ανάπτυξη της Έρευνας και της Καινοτομίας στην Ελλάδα.

Η πρώτη προϋπόθεση είναι το Ίδρυμα να μην αναλωθεί ως ένας φορέας που διαμοιράζει τα πενιχρά χρήματα της έρευνας σε πολλές επιμέρους μικρές δράσεις εξυπηρετώντας μικροπολιτικές σκοπιμότητες. Για το σκοπό αυτό η ΕΕΕ πιστεύει **ότι πρώτος και βασικός του στόχος θα πρέπει να είναι η αξιοποίησή του ως εργαλείου για την ανάπτυξη της στρατηγικής επιλογής του Ενιαίου Χώρου ΑΕΙ-ΕΚ**. Αυτό θα επιτευχθεί εάν έχει ως βασικό του στόχο την προώθηση συνεργειών μεταξύ των Ερευνητικών Ιδρυμάτων, χρηματοδοτώντας ερευνητικά έργα που αποτελούν συνέργειες ανάμεσα στα ΕΚ, μεταξύ ΑΕΙ και ΕΚ αλλά και μεγάλες κοινοπραξίες μεταξύ των προαναφερθέντων με τον ιδιωτικό τομέα.

Δεύτερη προϋπόθεση είναι το Ίδρυμα να επικεντρωθεί **σε χρηματοδότηση ερευνητικών δράσεων που να ενισχύουν και να διευκολύνουν τη συγκέντρωση κρίσιμης μάζας επιστημόνων γύρω από ένα αντικείμενο**. Να ενισχύσει δομές που εύκολα μπορούν να αναδιατάξουν τους στόχους και τις προτεραιότητές τους, παρακολουθώντας τις μεταβολές που συντελούνται στην έρευνα και την επιστήμη, εξασφαλίζοντας ταυτόχρονα και τη συνέχεια. Για το σκοπό αυτό η αξιοποίηση της δομής των ερευνητικών κέντρων πιστεύουμε ότι είναι στρατηγικής σημασίας και γι' αυτό θα πρέπει να έχουν αναβαθμισμένη παρουσία στο υπό ίδρυση Ίδρυμα. Η ΕΕΕ πιστεύει ότι είναι απαραίτητη **η αναμόρφωση του σ/ν ώστε να προβλέπεται ο ιδιαίτερος ρόλος των «Ερευνητικών Κέντρων» και η διασύνδεση του παρόντος σ/ν με το θεσμικό πλαίσιο που τα διέπει (Ν. 4310/2014 και Ν. 4386/2016)**.

Τρίτη προϋπόθεση είναι **η εξασφάλιση μονιμότερης χρηματοδότησης των ερευνητικών δραστηριοτήτων του Ιδρύματος**. Η δανειακή μορφή της χρηματοδότησης των ερευνητικών δράσεων που θα αναπτύξει το Ίδρυμα μπορεί να αποβεί προβληματική δεδομένου ότι έχει περιορισμένο ορίζοντα. Αντ' αυτής, ή ταυτόχρονα με αυτήν, θα πρέπει να προβλεφθεί μόνιμη χρηματοδότηση από τον κρατικό προϋπολογισμό στα πλαίσια της Εθνικής Στρατηγικής Έρευνας, Τεχνολογικής Ανάπτυξης και Καινοτομίας που θα ψηφιστεί από τη Βουλή.

Τέλος θα θέλαμε να τονίσουμε την αναγκαιότητα **θεσμοθέτησης ενός μηχανισμού αποτίμησης των αποτελεσμάτων των υλοποιηθέντων ερευνητικών προγραμμάτων**, ο οποίος θα τροφοδοτεί με δεδομένα και θα υποβοηθά και τη χάραξη της πολιτικής του Ιδρύματος για τις νέες προκηρύξεις και χρηματοδοτήσεις.

Για την Ένωση Ελλήνων Ερευνητών

Η Πρόεδρος
Μαρία Α. Κωνσταντοπούλου

Η Γενική Γραμματέας
Μάχη Δ. Χατζηγιάννη

Κοινοποίηση:

Γραφείο Πρωθυπουργού

Κύριο **Νικόλαο Φίλη**, Υπουργό Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, minister@minedu.gov.gr

Καθηγητή **Κωνσταντίνο Φωτάκη**, Αναπλ. Υπουργό Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων,
fotakis@minedu.gov.gr

Καθηγήτρια **Αθανασία Αναγνωστοπούλου**, Αναπλ. Υπουργό Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων,
anypanag@minedu.gov.gr

Καθηγητή **Ιωάννη Παντή**, Γενικό Γραμματέα Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων,
gengram@minedu.gov.gr

Καθηγητή **Θωμά Μαλούτα**, Γενικό Γραμματέα Έρευνας και Τεχνολογίας, secgenof@gsrt.gr

Κύριο **Μιχαήλ Καλογήρου**, Γενικό Γραμματέα της Κυβέρνησης, gge@ggk.gr

Πρόεδρο και Μέλη του Εθνικού Συμβουλίου Έρευνας και Τεχνολογίας, a.sitareniou@gsrt.gr

Σύνοδο Προέδρων Ερευνητικών Κέντρων, secretary@synodos-ek.gr

Σύνοδο Πρυτάνεων και Προέδρων ΔΕ Ελληνικών Πανεπιστημίων, lilnikol@interel.uoa.gr

Σύνοδο Προέδρων ΤΕΙ, chrysoul.john@gmail.com

Διοικούσα Επιτροπή της ΠΟΣΔΕΠ, posdep.gr@gmail.com & ΟΣΕΠ/ΤΕΙ, akokkos@teipir.gr

Πρόεδρους και Τομείς Παιδείας Κομμάτων του Ελληνικού Κοινοβουλίου

Πρόεδρο και Μέλη της Διαρκούς Επιτροπής Μορφωτικών Υποθέσεων της Βουλής των Ελλήνων

Πρόεδρο και Μέλη της Ειδικής Μόνιμης Επιτροπής Έρευνας και Τεχνολογίας της Βουλής των Ελλήνων

Μαρία Α. Κωνσταντοπούλου: ΕΚΕΦΕ «ΔΗΜΟΚΡΙΤΟΣ», Πατριάρχου Γρηγορίου και Νεαπόλεως, 15310 Αγία Παρασκευή.
Τηλ. 2106503556, e-mail: mkonstan@bio.demokritos.gr

Μάχη Δ. Χατζηγιάννη: Εθνικό Κέντρο Κοινωνικών Ερευνών, Κρατίνου 9 & Αθηνάς, 10552. Τηλ. 2107491630, Fax, 2107489130 e-mail: ahadji@ekke.gr